

بررسی میزان پویایی و به روزآوری استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به منظور تدوین استاندارد جدید تلفیقی بین مهارت و کارآفرینی از سوی بخش خصوصی شیراز

محمد عرفان مهر*

ملیحه مسعودی**

صدیقه آزادی***

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی میزان پویایی و به روزآوری استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به منظور تدوین استاندارد جدید تلفیقی بین مهارت و کارآفرینی از سوی بخش خصوصی شیراز بود. روش پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها در زمره تحقیقات غیرآزمایشی (توصیفی) از نوع پیمایشی است. جامعه آماری شامل کلیه مؤسسين آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای شیراز در بهار ۱۳۹۳ متشکل از ۳۵۵ مؤسس آموزشگاه فعال، رؤسای مراکز، مربیان و کارشناسان بخش دولتی شیراز به تعداد ۷۷ نفر و نیز صاحبان صنایع و صنوف در شیراز به تعداد ۲۶۰ نفر، جمعاً ۶۹۲ تن بود که به روش تصادفی ساده، ۱۲۸ نفر به عنوان نمونه انتخاب شده‌اند. برای جمع‌آوری داده‌ها، پس از بررسی روایی و پایایی از پرسشنامه سنجش میزان پویایی، به‌روزآوری و کارآفرینی استانداردهای آموزشی فنی و حرفه‌ای کشور ساخته محقق (۱۳۹۳) استفاده کرد و داده‌های گردآوری شده توسط نرم‌افزار SPSS در سطح توصیفی با استفاده از روش‌های آماری میانگین و انحراف استاندارد و در سطح استنباطی با استفاده از روش‌های آماری تی تک گروهی و خی دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور نیاز به پویایی، به روز شدن و کارآفرینی دارد، هزینه لازم برای تربیت کارگران کارآفرین در هر سال، به اندازه یک ماه و نیم حقوق در سال است و زمان اجرای مباحث تئوری و عملی کارآفرینی در ابتدای دوره هر استاندارد آموزشی مد نظر می‌باشد. همچنین، آزمون این بخش به صورت یک آزمون جداگانه سی سؤالی ولی با اعمال همان میزان درصد تأثیر آزمون مهارت پذیرفته شده است. حداقل و حداکثر میانگین ساعت برای آموزش کارآفرینی ۲۰ و ۶۲ ساعت و درصد از تعداد ساعت هر استاندارد برای آموزش کارآفرینی ۲۰٪ می‌باشد.

واژگان کلیدی: پویایی، به روزآوری، کارآفرینی، استاندارد آموزشی.

Email: m.erfanmehr@chmail.ir

* رئیس اداره مؤسسات کارآموزی آزاد و مشارکتهای مردمی فارس،

** کارشناس ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد مرودشت، اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای فارس.

*** کارشناس ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد مرودشت اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای فارس،

مقدمه

معضل بیکاری با نرخ ۲۶٪ و نیاز به اشتغال‌زایی، موضوعی نیست که نیاز به اثبات ضرورت داشته باشد. بدیهی است رفع بیکاری وظیفه اول هر سازمانی است که با کار و جوانان سروکار دارد، به‌خصوص وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی که سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بخشی از آن است. اما در بیان ضرورت تحقیق، همین بس که اولویت اول نامگذاری سال ۹۲ توسط رهبر معظم انقلاب با توجه به بینش خردمندانه و فرزانه ایشان به معضلات کار و امرار معاش، سال «حماسه اقتصادی» نامگذاری شده است. از سوی دیگر، اولویت‌های اول ریاست جمهور، توجه جدی به مقوله کار و کارآفرینی می‌باشد. حتی در چشم‌انداز ۱۴۰۴ برنامه پنجم توسعه نیز کاهش نرخ بیکاری تا زیر ۱۰٪ مطرح شده است.

یکی از چالش‌های پیش‌روی جوامع مختلف، دانش‌آموختگانی هستند که توانایی‌های فردی و مهارت‌های لازم را برای راه‌اندازی کسب و کار مناسب ندارند. در مصوبه «اهداف توسعه هزاره» سازمان ملل که در سال ۲۰۰۰ به تصویب رسید، به مشکل حاد بیکاری جوانان و چالش ایجاد اشتغال برای آنان، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، که درصد بالایی از جوانان آنها (بیش از ۵۰ درصد) در سنین زیر ۲۵ سال قرار دارند، اشاره می‌کند. دبیر کل سازمان ملل، شبکه اشتغال جوانان متشکل از دبیر سازمان ملل، بانک جهانی و سازمان بین‌المللی کار را به منظور ترویج فعالانه اشتغال جوانان ایجاد کرده است. برنامه «شغل شایسته» که در دستور کار سازمان ILO^۱ قرار دارد، کارآفرینی جوانان را به عنوان راهی برای ایجاد اشتغال شایسته و مناسب، سرلوحه کار خود قرار داده است (کانیو و همکاران، ۲۰۰۹).

با عنایت به اهداف سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور موجود در سایت www.irantvto.ir (۱۳۸۹) و نیاز روزافزون بازار کار به نیروی کار ماهر و مجرب از یک طرف و آشنایی با معضلات آموزش‌دیدگان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به واسطه سال‌ها تجربه خدمت در اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان فارس نسبت به عدم اشتغال به کار آموزش‌دیدگان و نیز تعطیلی برخی از آموزشگاه‌ها به دلیل صندلی خالی و از طرف دیگر به لحاظ اینکه اشتغال تنها ناشی از کمبود مهارت نیست و در ایجاد اشتغال، کارآفرینی و مهارت، توأم منجر به شغل می‌گردد، به نظر می‌رسد استانداردهای

آموزشی به تنهایی در سازمان فنی و حرفه‌ای برای حضور در بازار کار نیاز کارآفرینی در عرصه اقتصاد را فراهم نمی‌کند.

پس باید با تحقیقات کیفی‌تر راه‌های بهبود آموزش‌ها در جهت تلفیق با کارآفرینی برای تولید ثروت را بررسی و آزمود. یکی از راه‌هایی که تجربه نگارنده مؤید آن است، استفاده از توان بخش خصوصی در جهت پیدا کردن حلقه مفقوده میان آموزش و بازار کار و تولید ثروت است.

طاهری و همکاران (۱۳۹۲) به بررسی رابطه کارآفرینی سازمانی با خلاقیت در آموزش فنی و حرفه‌ای شهرستان گچساران پرداختند. نتایج نشان داد که بین کارآفرینی سازمان و ابعاد آن با خلاقیت و همچنین بین ابعاد کارآفرینی سازمان با خلاقیت همبستگی مثبت معنادار وجود دارد.

یزدی مقدم و همکاران (۱۳۹۲) به بررسی تأثیر کارآفرینی سازمانی بر عملکرد سازمان‌های دولتی مشهد پرداختند. نتایج نشان داد که سازمان‌های دولتی و عمومی با حرکت به سوی کارآفرینی سازمانی می‌توانند در مقابل تغییرات درونی و بیرونی محیط سازمان خود یک مزیت رقابتی پایدار ایجاد کنند.

کون‌هانگ‌هارنگ^۱ (۲۰۱۴) در تحقیقی با موضوع "مدیریت توسعه: تئوری‌ها، روش‌ها و برنامه‌های کاربردی در کارآفرینی، نوآوری" خلاصه بهترین مقالات از کنفرانس نوآوری و دانش آکادمی جهانی (GIKA) را که در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۳ در والنسیا، اسپانیا صورت گرفت جمع‌آوری کرد. مجله تحقیقات کسب و کار یک موضوع خاص تحت عنوان "مدیریت رشد: نظریه‌ها، روش‌ها و برنامه‌های کاربردی در کارآفرینی و نوآوری" منتشر کرده است. همه آنها از راه‌های زیادی بررسی و تجدید نظر شدند. نظریه‌ها، روش‌ها و برنامه‌های کاربردی سه ستون برای حل مسائل در کارآفرینی و نوآوری هستند. کارآفرینی به کیفیت و امید به آینده یک بخش، اقتصاد و یا حتی یک کشور کمک می‌کند. نقش کارآفرینان در ایجاد ارزش مهم است. نوآوری اهمیت یافته است از آنجا که اقتصاد جهانی در پی فرار از یک دوره رکود بزرگ است. بررسی این‌که چگونه این سه موضوع در تعامل با یکدیگر هستند، موضوع جالبی است. این مقاله به دیدگاه‌های مختلف از این تداخلات در کشورهای مختلف کمک می‌کند.

مسئله اصلی در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور کهنه بودن استانداردها و عدم تطابق آنها با نیاز بازار کار است. از یکسو به روزآوری استانداردها مستلزم وجود نیروی

۱. Kun-Huang Huang

انسانی خلاق و به روز است و از سوی دیگر پیدا کردن حلقه مفقوده بین مهارت، کارآموزان و تولید ثروت نیز مستلزم همکاری با بخش خصوصی است که هر دو این مسائل توأماً در نظام سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور وجود دارد.

اکنون در این تحقیق با توجه به محدودیت زمانی، مکانی و هزینه‌ای که امکان بررسی همه‌جانبه مسائل فوق وجود ندارد، تنها به دنبال این بخش از مسئله هستیم که بخش خصوصی چه کمکی می‌تواند در پویایی و به روزآوری استانداردها داشته باشد و به کشف و ایجاد حلقه مفقوده بین مهارت و تولید ثروت کمک کند؟

این تحقیق بر آن است تا وضعیت پویایی استانداردهای آموزش فنی و حرفه‌ای کشور را از نظر مؤسسين آموزشگاه‌های آزاد شیراز و رؤسا، کارشناسان و مربیان اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای فارس و صاحبان صنایع که در آموزش و استفاده از مهارت نقش اساسی دارند، مورد بررسی قرار گیرد.

اهداف تحقیق

۱. بررسی وضعیت فعلی استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نظر پویایی و به روزآوری؛
۲. بررسی فاصله بین آموزش‌های سازمان فنی و حرفه‌ای کشور و بازار کار؛
۳. تعیین میزان هزینه برای تربیت کارگران کارآفرین؛
۴. بررسی زمان آموزش مبحث عملی و نظری کارآفرینی؛
۵. بررسی وضعیت برگزاری آزمون بخش کارآفرینی.

سؤالات تحقیق

۱. وضعیت فعلی استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نظر پویایی و به روز بودن چگونه است؟
۲. چه فاصله‌ای بین استانداردهای فعلی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و نیاز بازار کار وجود دارد؟
۳. هزینه لازم برای تربیت کارگران کارآفرین چه میزان باید باشد؟
۴. آموزش مبحث تئوری و عملی کارآفرینی در چه محدوده زمانی از آموزش استاندارد مهارت باید باشد؟
۵. آزمون بخش کارآفرینی هر استاندارد چگونه باید برگزار شود؟

روش‌شناسی

روش تحقیق حاضر بر اساس معیار هدف به لحاظ تحقیق در خصوص بهبود وضعیت موجود استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نوع کاربردی بوده و بر اساس معیار نحوه گردآوری داده‌ها با توجه به اینکه متغیرهای مورد بررسی (پویایی و به‌روزآوری استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور) به همان شکل موجود مورد سنجش قرار می‌گیرد، غیر آزمایشی (توصیفی) از نوع پیمایشی است.

جامعه آماری این پژوهش را کلیه مؤسسين آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای آزاد شیراز در بهار سال ۱۳۹۳ متشکل از ۳۵۵ مؤسس آموزشگاه فعال، رؤسای مراکز، مربیان و کارشناسان بخش دولتی شیراز به تعداد ۷۷ نفر و نیز صاحبان صنایع و صنوف در شیراز به تعداد ۲۶۰ نفر و جمعاً ۶۹۲ تن تشکیل داده‌اند.

نمونه‌گیری به روش تصادفی ساده برای ۱۲۸ نفر به تفکیک جنسیت، سن و میزان تحصیلات برای هر سه گروه است که شامل مؤسسين آموزشگاه‌های آزاد، رؤسای، مربیان و کارشناسان بخش دولتی و نیز صاحبان صنایع و صنوف (بخش خصوصی) بوده که هر قسمت همگن و انتخاب نمونه مطابق جدول زیر است:

جدول (۱). نمونه‌گیری به روش تصادفی ساده

وضعیت همگنی	گروه‌ها	جامعه	نمونه	روش نمونه‌گیری
همگن	مؤسسين آموزشگاه‌های آزاد	۳۵۵	۶۴	تصادفی ساده
همگن	رؤسای، مربیان و کارشناسان بخش دولتی	۷۷	۱۵	تصادفی ساده
همگن	صاحبان صنایع و صنوف (بخش خصوصی)	۲۶۰	۴۹	تصادفی ساده
	جمع	۶۹۲	۱۲۸	

ابزار گردآوری اطلاعات

ابزار گردآوری اطلاعات از قبل موجود نبوده و برای نخستین بار توسط محقق طراحی شده است.

روش اجرای پژوهش

با آماده‌سازی پرسشنامه‌ها و تأیید روایی آن از سوی اساتید دانشگاه و گروهی از متخصصین و نیز تأیید پایایی آن بعد از اجرا بر روی یک گروه نمونه ۳۰ نفره و به‌دست آوردن آلفای کرونباخ آن برابر با ۰/۸۰۹۹ و اخذ مجوز از مدیریت دانشگاه

محترم واحد مرودشت و نیز مدیریت محترم اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای فارس پرسشنامه‌ها توزیع و در این اثناء برای افراد هدف از ارائه پرسشنامه و علت تحقیق در این زمینه و مزایای جمع‌آوری اطلاعات و جمع‌بندی و تحلیل و تجزیه و ارائه نتایج تحقیق تشریح شد و از ایشان درخواست گردید که برای رسیدن به نتایج واقعی، صادقانه و با حوصله کامل به آنها پاسخ دهند. ضمن اینکه بر حفظ محرمانگی پاسخ‌ها و صرفاً بهره‌برداری آماری از آنها تأکید شد.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات در بعد توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شده و در بعد استنباطی از آزمون تی تک گروهی و خی دو استفاده شده است. همچنین، تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS صورت گرفته است.

یافته‌های توصیفی

بررسی توصیفی نمرات کارآفرینی، به روزآوری و پویایی برای بررسی توصیفی نمرات کارآفرینی، به روزآوری و پویایی از روش آماری میانگین و انحراف استاندارد استفاده شده است.

جدول (۲). بررسی میانگین و انحراف استاندارد کارآفرینی، به روزآوری و پویایی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
کارآفرینی	۷۸/۱۶	۸/۹
به روزآوری	۴۰/۵	۷/۶
پویایی	۵۳/۸۵	۷/۶

با توجه به جدول فوق می‌توان نتیجه گرفت که میانگین نمرات کارآفرینی با ۷۸/۱۶ بیش از سایر متغیرها است.

یافته‌های استنباطی

سؤال اول: وضعیت فعلی استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نظر پویایی و به‌روزرسانی چگونه است؟

بررسی میزان پویایی و به‌روزآوری استانداردهای سازمانی ... ۸۱

برای پاسخ به این سؤال از آزمون تی تک گروهی استفاده شده که نتیجه آن در جدول زیر آمده است. لازم به ذکر است باتوجه به حداکثر نمره هر سؤال که ۱۰۰ است، میانگین نمره هر سؤال $50 = 100 / 2$ فرض شده است.

جدول (۳). مقایسه میانگین نظر افراد در مورد نیاز به پویایی و به‌روزآوری استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با میانگین فرضی ۵۰

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مقدار تی	درجه آزادی	سطح معناداری
پویایی	۱۲۸	۵۳/۸۵	۸/۶۸	۵/۶۷	۱۲۷	۰/۰۰۱
به‌روزآوری	۱۲۸	۴۰/۵۴	۷/۶۴	-۱۳/۹۹	۱۲۷	۰/۰۰۱

همان‌گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود، برای پویایی استانداردها مقدار تی برابر با (۵/۶۷) شده است که این مقدار با درجه آزادی ۱۲۷ در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده است و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری ($P \leq 0/05$) می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین میانگین فرضی (۵۰) و میانگین محاسبه‌شده (۵۳/۸۵) تفاوت معنادار وجود دارد. بدین معنا که استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نظر افراد نیاز به پویایی دارند. همچنین، برای به‌روزآوری استانداردها مقدار تی برابر با (-۱۳/۹۹) شده است که این مقدار با درجه آزادی ۱۲۷ در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده است و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری ($P \leq 0/05$) می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین میانگین فرضی (۵۰) و میانگین محاسبه‌شده (۴۰/۵۴) تفاوت معنادار وجود دارد؛ بدین معنا که استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نظر افراد نیاز به به‌روزرشدن نیز دارند.

سؤال دوم: چه فاصله‌ای بین استانداردهای فعلی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور و نیاز بازار کار وجود دارد؟
برای پاسخ به این سؤال نیز از روش آماری تی تک گروهی استفاده شده که نتیجه مطابق با جدول زیر است:

جدول (۴). مقایسه میانگین نظر افراد در مورد نیاز به مبحث آموزش کارآفرینی در استانداردهای

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با میانگین فرضی ۵۰

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مقدار تی	درجه آزادی	سطح معناداری
کارآفرینی	۱۲۸	۷۸/۱۶	۸/۹۳	۳۵/۶۶۵	۱۲۷	۰/۰۰۱

همان‌گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود، مقدار تی برابر با (۳۵/۶۶) شده است که این مقدار با درجه آزادی ۱۲۷ در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده است و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری ($P \leq 0/05$) می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین میانگین فرضی (۵۰) و میانگین محاسبه‌شده (۷۸/۱۶) تفاوت معنادار وجود دارد؛ بدین معنا که استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور از نظر افراد نیاز به تلفیق با مبحث آموزش کارآفرینی دارند.

سؤال سوم: هزینه لازم برای تربیت کارگران کارآفرین چه میزان باید باشد؟
برای پاسخ به سؤال ۲۸ پرسشنامه به‌منظور تعیین هزینه لازم برای تربیت کارگران کارآفرین از آزمون خی دو تک متغیره استفاده شده که نتایج به شرح جدول زیر است:

جدول (۵). وضعیت هزینه تربیت کارگران کارآفرین

گزینه	فراوانی مشاهده شده	فراوانی مورد انتظار	مقدار خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
به اندازه یک ماه حقوق در سال	۴۳	۳۲	۲۰/۴۳۸	۳	۰/۰۰۱
به اندازه دو ماه حقوق در سال	۴۶	۳۲			
به اندازه سه ماه حقوق در سال	۲۳	۳۲			
به اندازه چهار ماه حقوق در سال	۱۶	۳۲			
جمع کل	۱۲۸				

همان‌گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود، مقدار خی دو برابر با (۲۰/۴۳۸) شده است که این مقدار با درجه آزادی سه در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری ($P \leq 0/05$) می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین فراوانی مشاهده شده و مورد انتظار تفاوت معنادار وجود دارد و از آنجا که از ۱۲۸ نفر، ۴۳ نفر گزینه الف، ۴۶ نفر گزینه ب، ۲۳ نفر گزینه ج و ۱۶ نفر گزینه د را پاسخ داده‌اند، با توجه به جدول فوق تفاوت معناداری بین گزینه‌های مورد نظر برای استفاده از میزان هزینه وجود دارد ولیکن با توجه به خروجی آزمون خی دو گزینه‌های الف، ب و نیز ج، د

بررسی میزان پویایی و به‌روزآوری استانداردهای سازمانی ... ۸۳

به هم نزدیک بوده که برای تفکیک بهتر گزینه‌های مذکور را با هم ترکیب و به دو گزینه:

الف: به اندازه یک ماه و نیم حقوق در سال

ب: به اندازه ۳/۵ ماه حقوق در سال

تبدیل کرده‌ایم. سپس آزمون خی دو مجدد برای این دو گزینه جدید اجرا گردید که منتج به نتیجه زیر شد:

جدول (۶)، وضعیت هزینه تربیت کارگران کارآفرین با ادغام گزینه‌ها

گزینه	فراوانی مشاهده شده	فراوانی مورد انتظار	مقدار خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
به اندازه یک ماه و نیم حقوق در سال	۸۹	۶۴	۱۹/۵۳۱	۱	۰/۰۰۱
به اندازه سه ماه و نیم حقوق در سال	۳۹	۶۴			
جمع کل	۱۲۸				

با توجه به جدول فوق، مقدار خی دو برابر با (۱۹/۵۳۱) شده است که این مقدار با درجه آزادی یک در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری ($P \leq ۰/۰۵$) می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین فراوانی مشاهده شده و مورد انتظار تفاوت معنادار وجود دارد و از آنجا که از ۱۲۸ نفر پاسخ‌دهنده، ۸۹ نفر گزینه الف را پاسخ داده‌اند، نتیجه می‌گیریم که هزینه لازم برای تربیت کارگران کارآفرین در هر سال به اندازه یک ماه و نیم حقوق در سال پذیرفته می‌شود.

سؤال چهارم: آموزش مبحث تئوری و عملی کارآفرینی در چه محدوده زمانی از آموزش استاندارد مهارت باید باشد:

به منظور تعیین محدوده زمانی آموزش مبحث تئوری و عملی کارآفرینی با توجه به سؤال ۲۹ پرسشنامه از آزمون خی دو تک متغیره استفاده شد که نتیجه به شرح جدول زیر است:

جدول (۷). وضعیت زمان لازم برای اجرای مبحث کارآفرینی در هر استاندارد

گزینه	فراوانی مشاهده شده	فراوانی مورد انتظار	مقدار خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
در ابتدای دوره	۶۰	۳۲	۳۴/۲۵۰	۳	۰/۰۰۱
در وسط دوره	۲۲	۳۲			
در طول دوره به تناوب	۲۸	۳۲			
در پایان دوره	۱۸	۳۲			
جمع کل	۱۲۸				

با توجه به جدول فوق، مشاهده می‌شود مقدار خی دو برابر با (۳۴/۲۵۰) شده است که این مقدار با درجه آزادی سه در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده است و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری ($P \leq ۰/۰۵$) می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین فراوانی مشاهده شده و مورد انتظار (با توجه به تعداد کل نمونه‌ها برابر با ۱۲۸ و تعداد گروه‌ها برابر با ۴ فراوانی مورد انتظار ۳۲ می‌باشد) تفاوت معنادار وجود دارد و از آنجا که از ۱۲۸ نفر پاسخ‌دهنده، ۶۰ نفر گزینه الف را پاسخ داده‌اند، زمان اجرای مباحث تئوری و عملی کارآفرینی در ابتدای دوره هر استاندارد آموزشی پذیرفته می‌شود.

سؤال پنجم: آزمون مبحث کارآفرینی هر استاندارد چگونه باید برگزار شود؟
به منظور تعیین چگونگی برگزاری آزمون مبحث کارآفرینی هر استاندارد با توجه به سؤال ۳۰ پرسشنامه از آزمون خی دو تک متغیره استفاده شده که نتیجه به شرح جدول زیر است:

جدول (۸). وضعیت آزمون مبحث کارآفرینی هر استاندارد

گزینه	فراوانی مشاهده شده	فراوانی مورد انتظار	مقدار خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
همان درصد از استاندارد، همان درصد از سؤالات	۲۴	۳۲	۱۶/۴۶۳	۳	۰/۰۰۱
یک آزمون جداگانه سی سؤالی ولی با اعمال همان میزان درصد تأثیر	۵۱	۳۲			
یک آزمون کتبی و یک آزمون عملی کارآفرینی	۲۲	۳۲			
درصدی از کل نمره هر استاندارد	۳۱	۳۲			
جمع کل	۱۲۸				

بررسی میزان پویایی و به‌روزآوری استانداردهای سازمانی ... ۸۵

طبق اطلاعات جدول فوق مقدار χ^2 دو (۱۶/۴۶۳) است که این مقدار با درجه آزادی سه در سطح (۰/۰۰۱) معنادار شده و از آنجا که سطح قابل قبول معناداری (۰/۰۵) $P \leq$ می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که بین فراوانی مشاهده‌شده و مورد انتظار تفاوت معنادار وجود دارد و از ۱۲۸ نفر پاسخ‌دهنده، ۵۱ نفر گزینه ب را پاسخ داده‌اند. بنابراین، نتیجه می‌گیریم که آزمون بخش کارآفرینی هر استاندارد به‌صورت یک آزمون جداگانه ۳۰ سؤالی ولی با اعمال همان میزان درصد تأثیر آزمون مهارت پذیرفته شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

بحث و نتیجه گیری

تحقیق حاضر با پژوهش کونهانگ‌هارنگ (۲۰۱۴) همسو و با تحقیقات طاهری و همکاران (۱۳۹۲)، یزدی مقدم و همکاران (۱۳۹۲) غیرهمسو می‌باشد.

✓مسأله اصلی در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور کهنه بودن استانداردها و عدم تطابق آنها با نیاز بازار کار است. به عبارتی، آموزش‌های سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با توجه به تغییرات سریع بازار کار نیاز به یک توسعه دارد و پویایی و به روزآوری و همگام کردن آنها با نیاز بازار ضروری است؛

✓با توجه به نیاز روزافزون بازار کار به نیروی ماهر و مجرب از یک طرف و آشنایی با معضلات آموزش‌دیدگان آموزش‌های سازمان فنی و حرفه‌ای کشور و عدم اشتغال به کار ایشان و نیز تعطیلی برخی از آموزشگاه‌ها به دلیل صندلی خالی به واسطه سال‌ها تجربه خدمت و از طرف دیگر به لحاظ این‌که اشتغال تنها ناشی از کمبود مهارت نیست و در ایجاد اشتغال، کارآفرینی و مهارت توأمأً منجر به شغل می‌گردد، به نظر می‌رسد استانداردهای آموزشی به تنهایی در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور برای حضور در بازار کار نیاز به کارآفرینی در عرصه اقتصاد را فراهم نمی‌کند؛ پس باید با تحقیقات کیفی‌تر راه‌های بهبود آموزش‌های مهارت در جهت تلفیق با کارآفرینی برای تولید ثروت را بررسی و آزمود.

✓با توجه به اهداف این مطالعه که تدوین یک استاندارد تلفیقی از آموزش مهارت و کارآفرینی است، باید آموزش کارآفرینی درصدی از آموزش مهارت باشد تا بتوان استاندارد تلفیقی مناسب برای تمامی استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور تدوین کرد. اما چون برای آموزش مبحث کارآفرینی حداقل ساعت متناسب با محتوا نیاز است و برخی از استانداردهای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای دارای ساعات آموزشی پایینی هستند، در این محدوده پایین از این قانون سرپیچی و حداقل مورد نیاز که همان بیست ساعت می‌باشد در نظر گرفته شده است و با همین استدلال در استانداردهای با ساعت بالا به دلیل اضافه شدن ساعت استاندارد ۲۰٪ ساعت برای اضافه کردن آموزش مبحث کارآفرینی زیاد است. بنابراین، سقفی برای آموزش کارآفرینی متناسب با حداکثر محتوای آن در نظر گرفته شده است.

پیشنهادات

✓در سایت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بخشی برای ورود پیشنهاد تدوین استاندارد جدید ایجاد شود؛

✓ در سایت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور فضایی برای اعلام نیازهای بازار کار وجود داشته باشد؛

✓ در سایت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور فضایی برای معرفی استانداردهای خارجی به منظور انتقال تجربیات سایر کشورها وجود داشته باشد؛

✓ به منظور کاهش فاصله آموزش‌ها با نیاز بازار کار، حلقه ارتباطی میان سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و فعالان اقتصادی تشکیل شود؛

✓ چارت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور متناسب با ساختار کارآفرینی بازنگری شود؛

✓ ارزیابی کیفی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای جایگزین ارزیابی کمی شود؛

✓ از سایر روش‌هایی که منجر به به‌روزآوری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مانند سفرهای علمی، مشاهدات و تجربیات کارشناسان از سایر کشورها و ... می‌شود، استفاده گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

کانیو، ج و همکاران. (۲۰۰۹). ترجمه فتاح‌زاده، مریم. (۱۳۸۸). چگونه می‌توانم یک بنگاه کسب و کار را سازماندهی کنم؟ تهران: نشر مؤسسه کار و تأمین اجتماعی، چاپ اول.

طاهری، ع؛ امین شایان جهرمی، ش و ترابی، سهیلا. (۱۳۹۲). بررسی رابطه کارآفرینی سازمان با خلاقیت در آموزش فنی و حرفه‌ای شهرستان گچساران، فصل‌نامه رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، سال اول، شماره ۴.

یزدی مقدم، ج؛ خوراکیان، ع و مهارتی، یعقوب. (۱۳۹۲). بررسی تأثیر کارآفرینی سازمانی بر عملکرد سازمان‌های دولتی مشهد، دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی.

Huang. K. H.. & Ribeiro-Soriano. D. E. (۲۰۱۴). Developmental management: Theories, methods, and applications in entrepreneurship, innovation, and sensemaking. *Journal of Business Research*, 71(۵), ۶۵۷-۶۶۲.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی